

ПОЛОЖЕННЯ
про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів
бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному
університеті імені Богдана Хмельницького

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція №	
		Аркушів 20	Аркуш 2

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	3
2.	Тематика дипломних (кваліфікаційних)робіт	4
3.	Керівництво дипломними (кваліфікаційними) роботами	5
4.	Рецензування дипломної (кваліфікаційної) роботи	7
5.	Виконання дипломної (кваліфікаційної) роботи	7
6.	Допуск до захисту дипломних (кваліфікаційних) робіт	10
7.	Захист дипломної (кваліфікаційної) роботи	12
8.	Прикінцеві положення	15
	Додатки	16

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202 Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 3

1. Загальні положення

1.1. Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі - Положення) визначає організаційно-методичні засади підготовки та захисту дипломних (кваліфікаційних) робіт у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі - Університет).

1.2. Положення розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», стандартів вищої освіти та інших нормативно-правових актів, що регулюють питання в сфері освіти в Україні, Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та інших документів, що регламентують освітню діяльність університету.

1.3. Дипломна (кваліфікаційна) робота - це комплексна кваліфікаційна робота, що виконує здобувач вищої освіти на завершальному етапі навчання за освітньою програмою певного освітнього рівня з використанням набутих загальних та фахових компетентностей з метою вирішення конкретної практичної або теоретичної проблеми.

1.3. Дипломна (кваліфікаційна) робота за освітнім рівнем магістр передбачає самостійне розв'язання складної теоретичної або практичної задачі, що потребує проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог у певній галузі наук, що відповідає спеціальності та освітній програмі, за якою навчається здобувач вищої освіти.

Дипломна (кваліфікаційна) за освітнім рівнем бакалавра має передбачати розв'язання спеціалізованої теоретичної або практичної задачі, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, у певній галузі наук, відповідно до спеціальності та освітньої програми, за якою навчається здобувач вищої освіти. Дипломна (кваліфікаційна) робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

1.4. Дипломна (кваліфікаційна) робота та її публічний захист відповідно до стандарту вищої освіти та освітньої програми є формою атестації здобувачів вищої освіти. Якщо у стандарті формою атестації визначено кваліфікаційну роботу або атестаційний екзамен - група розробників на етапі розробки/оновлення освітньої програми визначає форму проведення атестації, вибираючи один варіант із двох запропонованих, або визначаючи два варіанта як обов'язкові.

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202 Редакція №	
		Аркушів 20	Аркуш 4
МДПУ імені Богдана Хмельницького			

2. Тематика дипломних (кваліфікаційних) робіт

2.1. Тематика дипломних (кваліфікаційних) робіт розробляється щорічно науково-педагогічними працівниками, які мають право здійснювати керівництво дипломних (кваліфікаційних) робіт, відповідно до вимог стандартів вищої освіти і освітніх програм, за якими навчаються здобувачі вищої освіти, погоджується гарантом відповідної освітньої програми та затверджується рішенням кафедри, на якій працює науково-педагогічний працівник.

Тематика дипломних (кваліфікаційних) робіт повинна бути актуальною, вказувати на наявність невирішених чи недостатньо обґрунтованих проблем у наукових джерелах, законодавстві, практичній діяльності організацій, установ, підприємств, державних органів, відповідати сучасному стану певної галузі науки та перспективам її розвитку.

2.2. Дипломні (кваліфікаційні) роботи можуть виконуватися за тематикою, яку замовляють підприємства, установи та організації, що уклали з Університетом договір про надання освітніх послуг або з якими пов'язана трудова діяльність здобувача вищої освіти. У цьому випадку замовлена підприємством, установою, організацією тема дослідження погоджується з гарантом відповідної освітньої програми та затверджується рішенням відповідної кафедри.

2.3. Здобувачеві надається право обрати тему дипломної (кваліфікаційної) роботи, визначену кафедрою, або запропонувати власну з обґрунтуванням доцільності її розробки. Запропонована здобувачем власна тема дослідження погоджується керівником дипломної (кваліфікаційної) роботи, гарантом відповідної освітньої програми та затверджується рішенням відповідної кафедри.

Теми дипломних (кваліфікаційних) робіт на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» можуть бути логічним продовженням дипломних (кваліфікаційних) робіт на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр».

2.5. Узгодження тем здобувачем вищої освіти із керівником дипломної (кваліфікаційної) роботи, гарантом освітньої програми і затвердження їх на засіданнях відповідних кафедр завершується не пізніше 01 жовтня (бакалавр) та 01 листопада (магістр) поточного навчального року.

2.6. Закріплення теми дипломної (кваліфікаційної) роботи, призначення керівника та консультантів (у разі потреби) затверджуються наказом ректора у термін, визначений регламентом роботи Університету. Проект наказу розробляється директором інституту/деканом факультету на підставі витягів із протоколів засідань відповідних кафедр.

2.7. Після закріплення теми здобувачеві видається завдання на дипломну (кваліфікаційну) роботу (Додаток 1), складене керівником,

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів	П-441-52-25-202 Редакція №
-------------	--	-------------------------------

МДПУ імені Богдана Хмельницького	бакалавра та магістра	Аркушів 20	Аркуш 5
--	-----------------------	------------	---------

погоджене з гарантом освітньої програми і завідувачем відповідної кафедри з обов'язковим зазначенням термінів та етапів його виконання.

3. Керівництво дипломними (кваліфікаційними) роботами

3.1. Для керівництва дипломною (кваліфікаційною) роботою здобувача профільна кафедра призначає наукового керівника із числа науково-педагогічних працівників Університету, які мають науковий ступінь (освітній ступінь доктора філософії) та /або вчене звання.

Науково-педагогічні працівники, які не мають наукового ступеня (освітнього ступеня доктора філософії) та/або вченого звання, мають право здійснювати керівництво дипломними (кваліфікаційними) роботами здобувачів вищої освіти за рівнем вищої освіти «Бакалавр» за умови наявності консультанта, який має вчене звання та/або науковий ступінь (освітній ступінь доктора філософії).

3.2. У разі необхідності кафедра може призначити консультантів із окремих розділів дипломної (кваліфікаційної) роботи. Консультантами окремих розділів дипломної (кваліфікаційної) роботи можуть призначатися науково- педагогічні працівники й наукові співробітники Університету з науковими ступенями, званнями та висококваліфіковані фахівці (стейкхолдери) установ і підприємств, фахова кваліфікація яких відповідає напряму науково-дослідної роботи випускника.

3.3. Керівник дипломної (кваліфікаційної) роботи зобов'язаний:

- до початку виконання дипломної (кваліфікаційної) роботи довести до відома здобувача вищої освіти вимоги щодо змісту й оформлення роботи та термін її виконання;

- надавати допомогу здобувачу вищої освіти у виборі теми, розробці календарного плану роботи на весь період виконання дослідження, доборі літературних джерел, методології та методів дослідження;

- регулярно консультувати здобувача з питань виконання дипломної (кваліфікаційної) роботи, а за необхідності організовувати консультації інших викладачів;

- перевіряти роботу та її структурні частини на предмет відповідності вимогам щодо змісту та оформлення;

- контролювати дотримання календарного плану, інформувати завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту;

- контролювати відповідність здійснених досліджень затвердженому змісту роботи;

- контролювати усунення недоліків, виявлених при попередньому обговоренні дипломної (кваліфікаційної) роботи на засіданні кафедри;

- рекомендувати форми оприлюднення результатів дослідження (тези доповіді на науковій конференції, наукова стаття);

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202 Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 6

- надати письмовий висновок на дипломну (кваліфікаційну) роботу та сприяти отриманню рецензії на неї;
- надавати консультації щодо захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи;
- бути присутнім (за можливості) на засіданні екзаменаційної (атестаційної) комісії при захисті кваліфікаційних (дипломних) робіт, керівником яких він є.

3.4. У висновках керівника дипломної (кваліфікаційної) роботи в довільній формі зазначається мета дипломної (кваліфікаційної) роботи, в інтересах якої організації вона виконана або в межах якої науково-дослідницької теми, відповідність дипломної (кваліфікаційної) роботи поставленому завданню, ступінь самостійності при виконанні дипломної (кваліфікаційної) роботи, уміння аналізувати необхідні літературні джерела, застосовувати сучасні методи досліджень та інформаційні технології, запропонувати конструктивні рішення; оцінюються отримані результати та висновки; подається загальна оцінка дипломної (кваліфікаційної) роботи та її відповідності вимогам до структури та оформлення, вказуються недоліки, а також інші аспекти оцінки виконання дипломної (кваліфікаційної) роботи та її виконавця (за бажанням наукового керівника); подаються пропозиції щодо оцінювання дипломної (кваліфікаційної) роботи та присвоєння випускнику відповідної кваліфікації.

3.5. Перепризначення керівника дипломної (кваліфікаційної) роботи здійснюється в таких випадках:

- довготривала хвороба призначеного керівника дипломної (кваліфікаційної) роботи;
- звільнення призначеного керівника дипломної (кваліфікаційної) роботи.

У разі нехтування науковим керівником обов'язковими компонентами керівництва виконанням дипломних (кваліфікаційних) робіт завідувач кафедри зобов'язаний замінити керівника.

3.6. Консультант дипломної (кваліфікаційної) роботи:

- бере участь у погодженні теми та розробці плану роботи;
- визначає й узгоджує з керівником дипломної (кваліфікаційної) роботи зміст відповідних розділів роботи;
- надає рекомендації щодо пошуку та вивчення інформаційних джерел;
- забезпечує регулярні консультації;
- забезпечує виконання й оформлення здобувачем відповідних частин дипломної (кваліфікаційної) роботи згідно з чинними нормами;
- своєчасно перевіряє відповідні частини роботи, надає необхідну допомогу з теоретичних та методичних питань виконання дипломної (кваліфікаційної) роботи.

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202 Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 7

3.7. На засіданнях кафедр заслуховуються звіти керівника і здобувача вищої освіти про хід виконання дипломної (кваліфікаційної) роботи.

4. Рецензування дипломної (кваліфікаційної) роботи

4.1. Підготовлена до попереднього захисту дипломна (кваліфікаційна) робота передається рецензенту.

4.2. Рецензія на дипломну (кваліфікаційну) роботу може бути внутрішньою або зовнішньою. Внутрішнім рецензентом може бути науково-педагогічний працівник з науковим ступенем (освітнім ступенем доктора філософії) та /або вченим званням іншої кафедри, іншого структурного підрозділу Університету, окрім кафедри, на якій виконує роботу здобувач вищої освіти. Зовнішніми рецензентами можуть бути фахівці, які працюють в організаціях, установах і закладах освіти в тій галузі, якої стосується робота, та мають наукову кваліфікацію кандидата наук (доктора філософії)/доктора наук, або працюють на керівних посадах у своїх установах.

4.3. Рецензент знайомиться з роботою і дає на неї письмову рецензію.

4.4. Письмова рецензія, після ознайомлення з нею автора, подається на кафедру до попереднього захисту. Після допущення до захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи рецензія разом з роботою, відгуком наукового керівника, а також інших фахівців (якщо такі є) передається до екзаменаційної (атестаційної) комісії.

4.5. Рецензія повинна відображати: ступінь відповідності теми і змісту роботи; актуальність дослідження; ефективність використаної методики наукового пошуку; рівень використання набутих у процесі навчання теоретичних знань; обізнаність у сучасних дослідженнях із даної проблематики, критичність аналізу публікацій, представлених у літературі та інших інформаційних джерелах; ступінь повноти розкриття теми; наявність емпіричного матеріалу, зокрема, зібраного самим автором роботи; достовірність результатів, перспективність і обґрунтованість висновків; зауваження до роботи; пропозиції щодо оцінки.

Рецензія не повинна дублювати висновки керівника.

4.6. Рецензія повинна бути підписана рецензентом та завірена печаткою установи, у якій він працює (співпрацює) у встановленому там порядку.

4.7. На кожну дипломну (кваліфікаційну) роботу надається одна рецензія.

5. Виконання дипломної (кваліфікаційної) роботи

5.1. Головними етапами виконання дипломної (кваліфікаційної) роботи є:

- вибір і затвердження теми дипломної (кваліфікаційної) роботи;
- опрацювання літературних джерел і складання попереднього плану

роботи;

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202 Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 8

- розробка завдання на дипломну (кваліфікаційну) роботу, складання календарного плану виконання;
- написання дипломної (кваліфікаційної) роботи;
- перевірка дипломної (кваліфікаційної) роботи на плагіат за допомогою програмних засобів;
- рецензування дипломної (кваліфікаційної) роботи;
- попередній захист дипломної (кваліфікаційної) роботи на засіданні кафедри та усунення виявлених зауважень;
- підготовка до захисту і захист дипломної (кваліфікаційної) роботи.

5.2. Здобувач вищої освіти, який виконує дипломну (кваліфікаційну) роботу: самостійно оцінює актуальність і соціальну значущість проблеми, пов'язаної з темою дипломної (кваліфікаційної) роботи; здійснює добір та обробку інформації за темою дипломної (кваліфікаційної) роботи; вивчає і аналізує отримані матеріали; всебічно досліджує проблему, приймає самостійні рішення з урахуванням думки керівника роботи; оформлює розв'язання проблеми відповідно до вимог щодо дипломної (кваліфікаційної) роботи; готує засоби візуалізації результатів дипломної (кваліфікаційної) роботи (комп'ютерні презентації, програми, відеоролики, друковані посібники); несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до дипломної (кваліфікаційної) роботи і термінів її виконання.

5.3. Результати наукового дослідження можуть доповідатися здобувачем та обговорюватися на засіданнях кафедри, різного рівня конференціях, семінарах тощо, а також можуть бути відображені у підготовлених ним публікаціях (статтях, тезах доповідей на семінари, конференції тощо).

5.4. Дипломна (кваліфікаційна) робота має чітко визначену структуру:

- титульний лист (Додаток 2);
- анотація;
- реферат;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (за необхідністю);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідністю).

5.5. Складовою дипломної (кваліфікаційної) роботи є **анотація** українською та англійською/німецькою мовами (обсягом 600-800 друкованих знаків для дипломної (кваліфікаційної) роботи за освітнім ступенем бакалавра та 1600-1800 друкованих знаків для дипломної (кваліфікаційної) роботи за

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202 Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 9

освітнім ступенем магістра). Анотація подається за схемою: прізвище, ім'я та по батькові здобувача вищої освіти; назва дипломної (кваліфікаційної) роботи; текст анотації; ключові слова. Анотації друкуються на окремих аркушах і підшиваються у роботу одразу за титульним аркушем (але не нумеруються).

5.6. До дипломної (кваліфікаційної) роботи додається **реферат**, який містить загальну характеристику дипломної (кваліфікаційної) роботи (інформацію щодо структури, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсяг дипломної роботи у сторінках), стислий виклад основного змісту (за розділами) та висновки. Реферат друкується на окремих аркушах і підшивається у роботу одразу за анотаціями (але не нумерується).

5.7. **Зміст** містить найменування та номери початкових сторінок усіх структурних компонентів роботи, зазначених у пункту 5.4. цього Положення.

5.8. Якщо у дипломній (кваліфікаційній) роботі вжито специфічну термінологію, а також використано скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік може бути подано у вигляді окремого реєстру, який розміщують перед вступом. **Перелік умовних скорочень** необхідно друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа - їх детальне розшифрування.

5.9. **Вступ** повинен містити коротку характеристику теоретичного і прикладного значення досліджуваної теми та формулювання проблеми, яку передбачалось вирішити у даній роботі. У вступі подають загальну характеристику дипломної (кваліфікаційної) роботи у такій послідовності: актуальність теми (обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки); об'єкт дослідження; предмет дослідження; мета і завдання; методи дослідження; наукова новизна одержаних результатів (за необхідністю); теоретичне, практичне значення отриманих результатів; апробація результатів дослідження; структура роботи.

5.10. В **основній частині** викладається зміст дослідження: основні теоретичні положення з предмета дослідження, спрямовані на досягнення поставлених мети та завдань. Кожен розділ дипломної (кваліфікаційної) роботи може поділятися на підрозділи та обов'язково повинен закінчуватися короткими висновками.

5.11. У **висновках** викладають найважливіші практичні, теоретичні та, за наявності, наукові результати здобуті в роботі, а також рекомендації щодо наукового та практичного використання отриманих результатів. У висновках можуть аргументуватися перспективи подальшого вивчення теми дослідження. Загалом кількість висновків має відповідати кількості поставлених завдань.

5.12. **Список використаних джерел:** подається в алфавітному порядку; має складатися не менше 40 найменувань; оформлюється відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

5.13. **Додатки** мають включати допоміжний матеріал, необхідний для

повноти сприйняття роботи (таблиці, графіки, глосарії, методики, акти щодо впровадження тощо) і наводяться тільки в разі необхідності, якщо ця

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
		Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 10

інформація не може бути поміщена безпосередньо у тексті роботи. Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті.

5.14. Дипломна (кваліфікаційна) робота виконується державною мовою або мовою, що вивчається відповідно до спеціальності.

Обсяг дипломної (кваліфікаційної) роботи становить: ступінь вищої освіти «Бакалавр» - 40-50 сторінок тексту формату А4; ступінь вищої освіти «Магістр» - 50-70 сторінок; для психолого-педагогічних і гуманітарних наук допускається збільшення до 30%. До зазначеного обсягу не входять сторінки зі списком використаних джерел та додатків. Об'єм основної частини (розділів) має складати не менше 70% всієї роботи. Усі сторінки структурних частин дипломної (кваліфікаційної) роботи підлягають наскрізній нумерації, окрім анотацій і реферату, які підшиваються одразу за титульною сторінкою. Першою сторінкою вважається титульний лист роботи (першою сторінкою, яка нумерується, є зміст).

5.15. Структура роботи, вимоги до змісту кожного розділу, висновків та пропозицій, додатків, а також інші вимоги наводяться у «Методичних рекомендаціях із написання дипломної (кваліфікаційної) роботи» для кожної спеціальності (освітньої програми) та кожного рівня вищої освіти. Методичні рекомендації розробляються кафедрою відповідно до вимог, визначених у цьому Положенні, і затверджуються навчально-методичною комісією інституту/факультету Університету.

6. Допуск до захисту дипломних (кваліфікаційних) робіт

6.1. Попередній захист дипломної (кваліфікаційної) роботи здобувача вищої освіти - це процедура перевірки відповідності дипломної (кваліфікаційної) роботи встановленим вимогам та готовності здобувача до захисту роботи в екзаменаційній (атестаційній) комісії. Попередній захист дипломної (кваліфікаційної) роботи на засіданні кафедри проводиться не пізніше ніж за два тижні до початку атестації. Участь здобувача в попередньому захисті є обов'язковою.

6.2. Для проведення попереднього захисту здобувач вищої освіти повинен подати на кафедру дипломної (кваліфікаційної) роботу в друкованому вигляді, не переплетену в жорстку палітурку, наукову статтю та/або тези доповіді на науковій конференції (за наявності) і бути готовим коротко доповісти основний зміст роботи.

6.3. За два тижні до попереднього захисту здобувач вищої освіти повинен подати на кафедру електронний варіант дипломної (кваліфікаційної) роботи для перевірки на плагіат. Перевірка дипломних (кваліфікаційних) робіт на плагіат проводиться згідно з Порядком застосування програмних засобів

перевірки з

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
		Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 11

метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

6.4. Експертиза результатів академічної діяльності учасників освітнього процесу Університету на предмет вмісту академічного плагіату та відповідності вимогам чинного законодавства України про захист авторських і суміжних прав здійснюється відповідальними особами структурних підрозділів.

6.5. На кафедрі призначається відповідальна особа, яка має повноваження й опікуватиметься питаннями академічної доброчесності на кафедрі.

6.6. На засіданні кафедри приймається рішення щодо використання онлайн-сервісів, програмного забезпечення для виявлення збігів/ідентичності/схожості у текстах дипломних (кваліфікаційних) робіт. Перелік онлайн-сервісів і програмних засобів перевірки має містити не менше 5 найменувань (з урахуванням предметної області освітніх програм кафедри, включаючи онлайн-сервіс «UNICHECK» або інші онлайн-сервіси, із якими університет має договори, або онлайн-сервісів відкритого доступу). Рішенням кафедри уточняється, яким чином відбуваються перевірка на плагіат дипломних (кваліфікаційних) робіт.

6.7. Перевірку дипломних (кваліфікаційних) робіт за допомогою онлайн-сервісів, програмного забезпечення за договорами про надання послуг доступу до онлайн-сервісів та програмного забезпечення здійснює відповідальний співробітник, призначений в інституті/на факультеті наказом ректора на основі подання директора інституту/декана факультету, і має відповідний допуск до роботи із відповідними програмами. Результат перевірки у вигляді звіту, який видає онлайн-сервіс «UNICHECK» (або інша), передається на кафедру відповідальній особі з питань моніторингу і протидії академічної недоброчесності. Для перевірки онлайн-сервісами відкритого доступу відповідальна особа призначається на кафедрі. Перевірці на вміст плагіату за допомогою онлайн-сервісу «UNICHECK» або іншого програмного засобу, що відповідає вимогам, підлягають 100% дипломних (кваліфікаційних) робіт.

6.8. Результати перевірки дипломних (кваліфікаційних) робіт програмними засобами розглядаються на засіданні кафедри. На цьому ж засіданні кафедри призначаються експертні групи для розгляду результатів перевірки засобами програмного забезпечення та фактичного змісту дипломної (кваліфікаційної) роботи. Експертна група аналізує звіти, отримані у результаті використання певних онлайн-сервісів та програмного забезпечення, визначає наявність/відсутність плагіату (прийняття рішення щодо наявності/відсутності

плагіату у тексті не може базуватися виключно на даних звіту, сформованого онлайн-сервісом та програмним забезпеченням) і готує свій висновок щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності у кваліфікаційній (дипломній) роботі та оголошує його під час попереднього захисту дипломної

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Редакція №	
		Аркушів 20	Аркуш 12

(кваліфікаційної) роботи. Протоколом засідання кафедри, на якому відбувається попередній захист дипломної (кваліфікаційної) роботи, оформлюється рішення щодо рекомендації дипломної (кваліфікаційної) роботи до захисту, або про недопущення до захисту.

6.9. За результатами перевірки на плагіат та попереднього захисту кафедра ухвалює рішення про допуск (недопуск) дипломної (кваліфікаційної) роботи до захисту перед екзаменаційною (атестаційною) комісією, про що здобувач вищої освіти інформується персонально.

6.10. До захисту в екзаменаційній (атестаційній) комісії допускаються дипломні (кваліфікаційні) роботи, теми яких затверджені наказом ректора Університету, а структура, зміст та якість викладу матеріалу й оформлення відповідають вимогам цього Положення, що засвідчується підписами керівника та консультантів роботи на титульному листі.

6.11. До захисту в екзаменаційній (атестаційній) комісії не допускається робота, у якій виявлені принципові недоліки в прийнятих рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, суттєві відхилення від вимог державних стандартів, а також ті, які не подано у встановлений термін.

6.12. Якщо дипломна (кваліфікаційна) робота не рекомендована кафедрою до захисту, питання про те, чи може здобувач вищої освіти захищати дипломну (кваліфікаційну) роботу в наступний термін із тією ж темою, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, вирішується кафедрою, про що робиться відповідний запис у протоколі.

6.13. У разі, коли дипломна (кваліфікаційна) робота не підготовлена у встановлений термін або за рішенням кафедри не може бути представлена до захисту, як така, що не задовольняє поставлених до неї вимог, здобувач вищої освіти не позбавляється права проходити наступні етапи атестації.

7. Захист дипломної (кваліфікаційної) роботи

Після попереднього захисту на засіданні кафедри дипломні (кваліфікаційні) роботи в разі їх повної відповідності встановленим вимогам або після усунення виявлених недоліків зшиваються у тверду обкладинку та мають бути підписані й подані здобувачем науковому керівнику. Науковий керівник перевіряє виконану роботу (разом із висновком у поданні голові екзаменаційної (атестаційної) комісії щодо захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи (далі - Подання)) передає завідувачеві кафедри.

7.1. У Поданні (Додаток 3) зазначаються дані щодо успішності здобувача вищої освіти за період навчання в Університеті; висновок керівника

дипломної (кваліфікаційної) роботи та висновок кафедри про дипломну (кваліфікаційну) роботу.

У висновку кафедри зазначається «Дипломна (кваліфікаційна) робота відповідає (не відповідає) вимогам. Робота пройшла перевірку на плагіат і має (високий,

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
		Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 13

достатній, низький) рівень унікальності. Здобувач допускається (не допускається) до захисту даної роботи в екзаменаційній (атестаційній) комісії. Протокол № _ від 20_ року».

Відповідальність за своєчасне оформлення Подання несе директор інституту/декан факультету, проректор із заочної форми навчання Університету.

7.2. Дипломна (кваліфікаційна) робота, електронний варіант роботи (диск), який має бути ідентичним роздрукованій роботі, рецензія, Подання передаються до директорату інституту/деканату факультету/заочного відділу за сім днів до захисту. Секретар директорату інституту/деканату факультету/заочного відділу реєструє дипломну (кваліфікаційну) роботу у «Журналі реєстрації дипломних (кваліфікаційних) робіт», а також зазначає у Поданні дані щодо успішності здобувача вищої освіти за період навчання в Університеті.

7.3. Перед захистом дипломних (кваліфікаційних) робіт до екзаменаційної (атестаційної) комісії подаються: виконана дипломна (кваліфікаційна) робота; електронна версія подання голові екзаменаційної (атестаційної) комісії про захист дипломної (кваліфікаційної) роботи; письмова рецензія на кваліфікаційну (дипломну) роботу; інші матеріали, що характеризують наукову і практичну цінність виконаної дипломної (кваліфікаційної) роботи: листи-замовлення підприємств на виконання дипломної (кваліфікаційної) роботи, друковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи, макети, зразки матеріалів, виробів тощо.

7.4. Захист дипломної (кваліфікаційної) роботи є складовою атестації здобувача вищої освіти. Порядок проведення атестації здобувача визначається Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

7.5. Послідовність проведення процедури захисту дипломних (кваліфікаційних) робіт:

представлення здобувачем його роботи головою екзаменаційної (атестаційної) комісії;

виступ автора дипломної (кваліфікаційної) роботи;

питання членів комісії та присутніх до автора;

відповіді на запитання членів комісії та присутніх;
оголошення висновку керівника та рецензії на дипломну (кваліфікаційну)
роботу;
відповіді автора на зауваження наукового керівника і рецензента;
загальна дискусія;
заклучне слово здобувача вищої освіти;
підбиття підсумків захисту на закритому засіданні екзаменаційної
(атестаційної) комісії;

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
		Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 14

публічне оголошення результатів захисту.

Загальний захист дипломної (кваліфікаційної) роботи не повинен перевищувати 30 хвилин.

7.6. На захист здобувач вищої освіти заздалегідь готує:

1) доповідь тривалістю 10-15 хвилин у довільній формі, де має висвітлити наступні питання: обґрунтування актуальності теми дослідження; мету й завдання роботи; об'єкт, предмет дослідження; основні методи дослідження; методологічну основу роботи; практичну цінність отриманих результатів роботи; загальні висновки; перспективні напрями вивчення і розвитку обраної проблеми. Автор дипломної (кваліфікаційної) роботи має продемонструвати вміння: логічно та аргументовано викладати матеріал; коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи; проводити власні дослідження; володіти навичками узагальнення; формулювати висновки; працювати з інформаційними джерелами; ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи та напрями вирішення завдань, що досліджується.

2) ілюстративний матеріал у вигляді презентації за допомогою програмного продукту Microsoft Office PowerPoint, аналогічних програмних продуктів та/або роздаткового матеріалу, що містить таблиці, графіки, діаграми, схеми тощо, на які посилається автор у своїй доповіді, а також основні висновки та пропозиції, сформульовані в результаті дослідження. Необхідну кількість та зміст ілюстрацій здобувач вищої освіти визначає самостійно, але погоджує з науковим керівником.

Роздатковий матеріал оформлюється на окремих аркушах формату А4. На титульній сторінці необхідно вказати тему дипломної (кваліфікаційної) роботи та її виконавця. Таблиці та рисунки разом мають наскрізну нумерацію роздаткового матеріалу. Кількість папок із роздатковим матеріалом відповідає кількості членів екзаменаційної (атестаційної) комісії.

7.7. Оцінювання захисту дипломних (кваліфікаційних) робіт здійснюється за 100-бальною шкалою, яка відповідно переводиться в національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу ЄКТС.

7.8. Критерії оцінювання дипломної (кваліфікаційної) роботи:

відповідність змісту роботи обраній темі, її актуальність, логічність структури роботи та чітка програма роботи	1- 20
грунтовність, повнота і науково-критичний аналіз літератури з проблемами дослідження	1-10
успішність виконання завдань дипломної роботи	1- 20
рівень аналізу зібраного фактичного матеріалу	1-10
новизна, теоретичне і практичне значення	1-10
літературне, технічне й естетичне оформлення роботи	1-10
публічний захист дипломної роботи (аргументованість, переконливість, вільне володіння матеріалом, культура мовлення)	1- 20
Разом	100

МОИ України МДПУ імені Богдана Хмельницького	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
		Редакція №	
		Аркушів 20	Аркуш 15

7.9. У випадку, коли захист дипломної (кваліфікаційної) роботи визнається незадовільним, екзаменаційна (атестаційна) комісія встановлює, чи може здобувач подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою.

7.10. У випадку негативного висновку екзаменаційної (атестаційної) комісії за результатами повторного захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи її подальший розгляд не допускається.

7.11. Після захисту дипломні (кваліфікаційні) роботи у паперовому вигляді, а також їх версії на електронних носіях передаються до бібліотеки Університету згідно з актами передачі дипломних (кваліфікаційних) робіт, складеними секретарями інституту/факультетів/заочного відділу, та зберігаються протягом п'яти років.

7.12. За дипломними (кваліфікаційними) роботами зберігається статус авторського права. За достовірність усіх наведених у цих роботах даних відповідальність несе здобувач вищої освіти та його науковий керівник.

7.13. Дипломна (кваліфікаційна) робота має бути оприлюднена на офіційному сайті Університету, або його структурного підрозділу, або у репозитарії Університету.

7.14. У разі виявлення у кваліфікаційній (дипломній) роботі академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування тощо, скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації відбувається відповідно до Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2021 р. № 897.

8. Прикінцеві положення

8.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою Університету і затвердження наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету й затверджуються наказом ректора.

Примечание [1]: Єрмак Анастасія: п.8.3. видалити, це буде вказано в наказі ректора про затвердження даного Положення

Виконавець

Погоджено

Провідний юрисконсульт

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
		Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 16

Додаток 1 до Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

Інститут /Факультет
Кафедра
Рівень вищої освіти
Спеціальність

(шифр і назва)

Освітня програма

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ (КВАЛІФІКАЦІЙНУ) РОБОТУ
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи

керівник роботи

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом університету від “___” 20__року №

2. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

№ з/п	Назва етапів дипломної (кваліфікаційної) роботи	Строк виконання етапів роботи	Прізвище

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
		Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 18

Додаток 2 до Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Найменування факультету/інституту

Повна назва кафедри

ДИПЛОМНА (КВАЛІФІКАЦІЙНА) РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти на тему « _____ »

Виконав(ла): здобувач вищої освіти

групи

Денного/заочного відділення

Шифр, назва спеціальності

Назва освітньої програми

ПІБ

Керівник: ПІБ

Рецензент: ПІБ

Мелітополь — 20__ року

МОН України	Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра	П-441-52-25-202	
		Редакція №	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 20	Аркуш 19

Додаток 3 до Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ (АТЕСТАЦІЙНОЇ) КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ (КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ) РОБОТИ**

Направляється здобувач вищої освіти
(прізвище та ініціали)
до захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи за спеціальністю

(шифр і назва спеціальності) освітньою програмою

(назва освітньої програми)

на тему:

(назва теми)

Дипломна (кваліфікаційна) робота і рецензія додаються.
Директор інституту/декан факультету

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Довідка про успішність

за період навчання в інституті/на факультеті

(прізвище та ініціали здобувача вищої освіти)

з 20 ___ року до 20 ___ року повністю виконав(ла)

освітню програму підготовки за спеціальністю з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно _____ %, добре _____ %, задовільно _____ %;

шкалою ECTS: A _____ %; B _____ %; C _____ %; D _____ %; E _____ %.

Секретар інституту/факультету (відділення)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Висновок керівника дипломної (кваліфікаційної) роботи
Здобувач вищої освіти

